

V Bruseli 18. júla 2016
(OR. en)

11201/16

ONU 85	COHAFA 54
CONUN 140	GENDER 31
COHOM 99	CYBER 86
CFSP/PESC 610	COAFR 216
COPS 237	MAMA 154
CSDP/PSDC 445	COASI 155
CONOP 58	COEST 193
COTER 81	COTRA 17
DEVGEN 165	COLAC 55
CLIMA 88	

POZNÁMKA K BODU I/A

Od:	Generálny sekretariát Rady
Komu:	Delegácie
Dátum:	18. júla 2016
Č. predch. dok.:	10761/16
Predmet:	Priority EÚ v rámci Organizácie Spojených národov a na 71. zasadnutie Valného zhromaždenia Organizácie Spojených národov (september 2016 – september 2017)

Delegáciám v prílohe zasielame dokument Priority EÚ v rámci Organizácie Spojených národov a na 71. zasadnutie Valného zhromaždenia Organizácie Spojených národov (september 2016 – september 2017), ktorý Rada prijala na svojom 3 482. zasadnutí 18. júla 2016.

**Priority EÚ v rámci Organizácie Spojených národov a na 71. zasadnutí
Valného zhromaždenia Organizácie Spojených národov
september 2016 – september 2017**

Dnes, rovnako ako kedykoľvek predtým, ostáva Organizácia Spojených národov základom našej globálnej angažovanosti. Náš záväzok voči zásadám a cieľu Charty Organizácie Spojených národov zostáva nezmenený. Už desaťročia Európska únia a Organizácia Spojených národov spájajú sily, aby podporovali mier a bezpečnosť, rozvoj a ľudské práva.

V uplynulom roku sme boli svedkami viacerých pôsobivých úspechov vrátane dohody o programe udržateľného rozvoja do roku 2030, ktorý má transformačný charakter, akčného programu tretej Medzinárodnej konferencie o financovaní rozvoja z Addis Abeby, ako aj významného podpísania parížskej dohody o zmene klímy. Valné zhromaždenie a Bezpečnostná rada OSN okrem toho zaznamenali rastúci konsenzus v súvislosti s bojom proti Dá'iš a ďalším teroristickým skupinám.

V nasledujúcom roku budeme pracovať na konsolidácii a vykonávaní toho, čo sme dosiahli.

Ešte vždy však pretrvávajú závažné globálne výzvy. Je nevyhnutné, aby sa na ne reagovalo na globálnej úrovni, a to so silnou a s účinnou Organizáciou Spojených národov pripravenou riešiť existujúce, ako aj nové výzvy. Je potrebné, aby sme reformovali a oživilí systémy globálneho riadenia. Budeme tiež musieť vypracovať celosvetové normy a pravidlá v oblastiach, v ktorých zatiaľ nemáme silné globálne inštitúcie, ako je napríklad oblasť kybernetiky, energetiky alebo kozmického priestoru. Globálna migračná a utečenecká kríza si bude vyžadovať skutočné globálne rozdelenie zodpovednosti.

EÚ oslovuje partnerov v širšom rámci OSN, aby týmto výzvam čelili. Zachovávanie mieru si bude vyžadovať jednotný a prepojený prístup v rámci všetkých pilierov, v ktorom musí mať prevencia ešte dôležitejšie postavenie. Globálna stratégia EÚ osobitne zdôrazňuje význam účinného systému globálneho riadenia. Nový generálny tajomník sa počas tohto dôležitého roka prechodu môže spoľahnúť na úplné partnerstvo a podporu zo strany EÚ.

Európska únia a jej členské štáty¹ uznávajú význam Organizácie Spojených národov ako základnej súčasti účinného multilateralizmu a počas 71. zasadnutia Valného zhromaždenia Organizácie Spojených národov sa budú zameriavať na tieto priority v rámci troch hlavných okruhov:

I. ZACHOVÁVANIE MIERU

II. SPRAVODLIVEJŠÍ A HUMÁNNEJŠÍ SVET

III. TRVALÝ PROGRAMU ZMIEN

I. ZACHOVÁVANIE MIERU

Zabezpečenie mieru

Čoraz zdĺhavejšia a zložitejšia povaha konfliktov a kríz si vyžaduje spoločný program a integrovanú reakciu OSN so zameraním na preventívnu diplomáciu, mediáciu, budovanie mieru, odolnosť, operácie na udržiavanie mieru a osobitné politické misie, na ktoré sa v správe nezávislej skupiny na vysokej úrovni pre mierové operácie odkazuje ako na mierové operácie. Inštitucionálne a sektorové rozdiely sa musia prekonať, aby bola možný užšia a integrovanejšia spolupráca. Rozhodujúci je komplexný prístup: činnosti týkajúce sa predchádzania krízam, humanitárnej pomoci, stabilizácie, budovania mieru, trvalo udržateľného rozvoja, zmierňovania zmeny klímy, reformy sektora bezpečnosti a ľudských práv by sa mali vzájomne dopĺňať a posilňovať.

Zachovávanie mieru si vyžaduje lepšiu integráciu všetkých troch pilierov činnosti OSN. V tejto súvislosti ponúka vykonávanie programu rozvoja do roku 2030 príležitosť na posilnenie prepojenia medzi bezpečnosťou a rozvojom. Cieľom udržateľného rozvoja č. 16, ktorý sa týka mieru, spravodlivosti a silných inštitúcií, sa zdôrazňuje práve toto.

¹ Používaním skratky „EÚ“ v celom tomto dokumente nie je dotknutá otázka, či právomoci patria „EÚ“, „EÚ a jej členským štátom“ alebo výlučne „členským štátom“.

Osobitné politické misie OSN a misie OSN na udržiavanie mieru budú aj naďalej kľúčovým nástrojom v rámci nášho úsilia podporovať stabilitu. Budeme sa naďalej usilovať o ich posilnenie, udržanie alebo zvýšenie účasti členských štátov EÚ na operáciách na udržiavanie mieru a osobitných politických misiách a budeme úzko spolupracovať s OSN s cieľom zaviesť opatrenia na podporu synergií a vzájomnej podpory, ktorými sa posilní naše partnerstvo v praxi.

EÚ aktívne prispela k procesom preskúmania uskutočnených minulý rok v rámci mierovej a bezpečnostnej štruktúry OSN. EÚ víta konkrétne návrhy, ktoré vznikli, a je pripravená zohrávať vedúcu úlohu s cieľom pomôcť OSN realizovať tieto odporúčania. Pozornosť sa musí nepretržite venovať koherentnosti a synergiám a zároveň sa musí účinne a efektívne využívať kontinuita reakcií na krízy. Nikdy predtým nemalo tak veľa preskúmaní/správ OSN natoľko jednomyselný charakter, pokiaľ ide o ich výzvy na predchádzanie krízam a hľadanie politického riešenia. Úsilie v oblasti preventívnej diplomacie a mediácie sa musí zintenzívniť. Úlohu v tejto súvislosti zohráva iniciatíva OSN s názvom Aliancia civilizácií.

V nedávnej minulosti sa príliš bolestivo ukázalo, aké môže mať nečinnosť Bezpečnostnej rady následky. Členské štáty EÚ opätovne pripomínajú svoju podporu kódexu správania skupiny ACT (*Accountability, Coherence, Transparency Group*) a záväzok, ktorý prijali v súvislosti s potrebou včas vykonať rozhodné kroky na ukončenie páchania genocídy, zločinov proti ľudskosti alebo vojnových zločinov alebo na predchádzanie takýmto zločinom. EÚ bude naďalej podporovať vykonávanie zásady zodpovednosti za ochranu.

Spolu s rovnako zmýšľajúcimi partnermi bude EÚ pracovať na odstránení všetkých foriem násilia páchaného na ženách a dievčatách, ako aj mužoch a chlapcoch vrátane sexuálneho násilia počas konfliktov a na odstránení beztretnosti. Prioritou je úplné vykonávanie všetkých rezolúcií Bezpečnostnej rady OSN o ženách, mieri a bezpečnosti, ktoré si vyžaduje, aby sa ženy aktívne zapojili v oblasti predchádzania konfliktom a ich riešenia a zohrávali úlohu v boji proti násilnému extrémizmu.

EÚ vyzýva na pokračujúce a konzistentné úsilie o prístup v rámci OSN týkajúci sa boja proti sexuálnemu násiliu a ukončenia sexuálneho vykorisťovania a zneužívania zo strany ochrancov mieru. Tí, ktorí páchajú také trestné činy, musia niesť zodpovednosť. Spravodlivosť sa musí dosiahnuť spôsobom, ktorý je prístupný pre pozostalých. Musíme pracovať spoločne s cieľom zvýšiť úsilie o zabránenie sexuálneho vykorisťovania a zneužívania, včasne vyšetrovať a prijímať disciplinárne opatrenia a zabezpečiť prístupné mechanizmy podávania správ a podporu obetiam. Opatrenia, ktoré prijal generálny tajomník, vrátane vymenovania osobitného koordinátora, ako aj rezolúcie, ktoré prijala Bezpečnostná rada a Valné zhromaždenie, sú kroky správnym smerom.

Boj proti terorizmu vrátane predchádzania násilnému extrémizmu

OSN zohráva kľúčovú úlohu v **boji proti terorizmu vrátane predchádzania násilnému extrémizmu**. Globálna stratégia boja proti terorizmu OSN obsahuje úplný súbor opatrení, ktoré sa musia v plnej miere vykonávať. Tento rok si pripomíname 10. výročie prijatia stratégie OSN na boj proti terorizmu. To je príležitosťou na dôkladnejšie preskúmanie stratégie OSN na boj proti terorizmu, a to pri zohľadní najnovších diskusií o predchádzaní násilnému extrémizmu týkajúcich sa akčného plánu generálneho tajomníka na predchádzanie násilnému extrémizmu.

EÚ sa medzitým bude aj naďalej interne zaoberať bojom proti terorizmu a predchádzaním násilnému extrémizmu prostredníctvom súvisiacej legislatívnej práce a mechanizmov spolupráce. V rámci našej rozsiahlej dvojstrannej spolupráce sa budeme aj naďalej angažovať v boji proti terorizmu/predchádzaní násilnému extrémizmu, najmä na Blízkom východe a v severnej Afrike, Saheli, Africkom rohu, Turecku a na západnom Balkáne. EÚ sa okrem toho bude naďalej aktívne zúčastňovať aj na Globálnom fóre pre boj proti terorizmu s cieľom ďalej podporovať normy OSN a politiky v tejto oblasti.

Dá'iš a ďalšie teroristické skupiny predstavujú hrozbu pre medzinárodné spoločenstvo, a najmä pre stabilitu Blízkeho východu a severnej Afriky. Boj proti Dá'iš a ďalším teroristickým skupinám musí prebiehať súbežne s hľadaním trvalých politických riešení v dotknutých regiónoch. EÚ podporuje aktívnu úlohu OSN pri uľahčovaní takýchto politických riešení a pri uplatňovaní systematických preventívnych opatrení na riešenie hlavných príčin.

EÚ v tejto súvislosti opätovne potvrdzuje svoju dôraznú podporu rezolúciám Bezpečnostnej rady OSN, najmä č. 2170, č. 2178 a č. 2253, a všetky krajiny vyzýva, aby prijali potrebné opatrenia na zabezpečenie ich rýchleho vykonávania pri plnom dodržiavaní ľudských práv a zásad právneho štátu, konkrétne s cieľom riešiť problém zahraničných teroristických bojovníkov a bojovať proti financovaniu terorizmu.

Reakcie na regionálne výzvy

Príliš veľa ľudí nemá vo vlastnej krajine mier a bezpečnosť. Kritická situácia v mnohých krajinách si vyžaduje rozhodné a konzistentné medzinárodné opatrenia, a to aj v krajinách a regiónoch uvedených nižšie.

EÚ opätovne potvrdzuje, že v plnej miere podporuje úsilie pod vedením OSN, a to najmä osobitného vyslanca pre **Sýriu**, o uľahčenie politického prechodu. Jedine politický proces pod vedením Sýrie, ktorý povedie k mierovému a inkluzívnemu prechodu na základe zásad Ženevského komuniké z 30. júna 2012 a relevantných rezolúcií BR OSN prinavráti Sýrii stabilitu, umožní mier a zmierenie a vytvorí prostredie potrebné pre účinné snahy v oblasti boja proti terorizmu, a to pri zachovaní zvrchovanosti, nezávislosti, jednoty a územnej celistvosti sýrskeho štátu.

EÚ trvá na tom, že je potrebné, aby všetci členovia medzinárodnej skupiny na podporu Sýrie robili všetko, čo je v ich silách, aby sa urýchlene posilnilo vykonávanie a monitorovanie zastavenia násilností, zabezpečil prístup humanitárnej pomoci v celej krajine a dosiahol pokrok v otázke zadržaných osôb. Na to, aby sa dosiahol skutočný politický prechod, ktorého súčasťou by bol široký, inkluzívny nesektársky prechodný riadiaci orgán s plnými výkonnými právomocami, sú potrebné seriózne rokovania.

EÚ zostáva jednotná vo svojom záväzku dosiahnuť riešenie v podobe existencie dvoch štátov v rámci **mierového procesu na Blízkom východe**. V tejto súvislosti budeme pracovať v súčinnosti s Organizáciou Spojených národov a Bezpečnostnou radou OSN. Stranám konfliktu bude adresovaná naliehavá výzva, aby sa vyhli krokom, ktoré by mohli vyvolávať ďalšie napätie, a namiesto toho riešili základné príčiny konfliktu.

EÚ sa bude snažiť zabezpečiť súdržnosť medzi rôznymi iniciatívami s cieľom oživiť mierový proces na Blízkom východe. V tejto súvislosti je EÚ spolu s ostatnými medzinárodnými a regionálnymi partnermi v rámci príprav medzinárodnej konferencie, ktorá sa má uskutočniť pred koncom roka, odhodlaná konkrétne a podstatne prispieť k celkovému súboru stimulov pre dotknuté strany, aby sa dosiahol mier. EÚ bude prostredníctvom osobitného zástupcu EÚ pre mierový proces na Blízkom východe a Kvarteta pre Blízky východ („kvarteto“) aj naďalej zohrávať aktívnu úlohu. V súlade s predchádzajúcimi dohodami bude poskytovať odporúčania týkajúce sa významných transformačných krokov, ktoré sa majú vykonať na mieste, s cieľom ponúknuť vyhliadky pre politické riešenie. Regionálny rozmer, ktorý predstavuje kľúčový prvok úplného mieru, má aj naďalej rozhodujúci význam, pričom prostredníctvom arabskej mierovej iniciatívy sa môže aktivovať a podnecovať mierový proces na Blízkom východe.

V **Líbyi** bude EÚ na základe žiadosti líbyjských orgánov a v súlade s ich prioritami v plnej koordinácii s misiou UNSMIL a s jej podporou aj naďalej poskytovať vláde národnej jednoty a líbyjskému ľudu značnú podporu v kľúčových oblastiach, a to aj v oblasti právneho štátu, hospodárskej spolupráce a reformy sektora bezpečnosti. Bezpečnostná rada bude v Líbyi zohrávať dôležitú úlohu, pokiaľ ide o sankcie OSN a prípadné povolenie konkrétnych iniciatív EÚ v oblasti SBOP.

V oblasti **Stredozemného mora** bude EÚ prostredníctvom existujúcich rámcov naďalej podporovať regionálnu spoluprácu a integráciu.

EÚ bude naďalej podporovať úsilie vynakladané na medzinárodnej úrovni, konkrétne minský proces, s cieľom nájsť trvalé politické a mierové riešenie krízy na **Ukrajine** založené na rešpektovaní územnej celistvosti, zvrchovanosti a nezávislosti Ukrajiny, ako aj na prísnom dodržiavaní medzinárodných noriem. V tejto súvislosti bude EÚ naďalej vyzývať na vykonávanie dohôd z Minska, ktoré boli schválené prostredníctvom rezolúcie BR OSN č. 2202 (2015), a v súlade s rezolúciou VZ OSN č. 68/262 pokračovať v svojej politike neuznania protiprávnej anexie Krymu a Sevastopola zo strany Ruska.

EÚ je pevne odhodlaná podporovať dlhodobé reformy a stabilitu v **Afganistane**. Nadchádzajúca ministerská konferencia o Afganistane, ktorú zorganizuje EÚ a afganská vláda v októbri 2016 v Bruseli, bude významnou príležitosťou na opätovné potvrdenie záväzkov Afganistanu pokračovať v reformách a dosahovať pokrok, ako aj príležitosťou umožniť medzinárodnému spoločenstvu signalizovať trvalú politickú a finančnú podporu Afganistanu, pokiaľ ide o zabezpečovanie mieru, budovanie štátu a trvalo udržateľný rozvoj vrátane boja proti drogám. EÚ opätovne potvrdzuje, že bude v plnom rozsahu podporovať pokračujúcu dôležitú úlohu, ktorú zohráva Pomocná misia Organizácie Spojených národov v Afganistane (UNAMA) a všetky agentúry OSN pri podpore afgánskeho ľudu. Nadalej budeme podporovať každé medzinárodné úsilie zamerané na vytvorenie prostredia, ktoré bude priaznivé pre dosiahnutie udržateľného mieru v Afganistane, ako aj nevyhnutný záväzok misie UNAMA presadzovať dodržiavanie ľudských práv a ochranu civilného obyvateľstva v ozbrojených konfliktoch.

Africké krajiny sa snažia o vytvorenie a rozvíjanie schopností svojich vlastných tímov reakcie na situácie na regionálnej a subregionálnej úrovni, a to prostredníctvom komplexnej africkej mierovej a bezpečnostnej štruktúry. Výzvy sú značné a nemožno ich riešiť bez podpory, a to aj finančnej, zo strany medzinárodných partnerov, ako je OSN a EÚ. Dobrá spolupráca a komplementárnosť medzi týmito dvoma subjektmi sa prejavuje v Mali a Stredoafrickej republike, napríklad prostredníctvom čoraz väčšieho zapojenia európskych krajín, ktoré svojimi vojenskými jednotkami prispievajú v rámci operácií OSN, a paralelného nasadzovania operácií SBOP; to všetko na podporu afrického úsilia o obnovenie mierového prostredia v týchto krajinách.

EÚ veľmi záleží na rozvíjaní štruktúrovaného rámca na posilnenie trojstrannej spolupráce v Afrike na základe výmeny skúseností na mieste a častých kontaktov na politickej a technickej úrovni, ktoré už existujú medzi OSN, Africkou úniou a EÚ. EÚ rovnako záleží na podpore silnejšej kapacity afrických krajín a regionálnych organizácií na účely nasadzovania ich vlastných zdrojov pri riešení núdzových situácií. Budeme sa usilovať o poskytovanie vybavenia a výcviku africkým jednotkám, aby ich bolo možné nasadzovať na zachovávanie mieru a zabezpečenie jeho rešpektovania na celom africkom kontinente.

Odzbrojenie a nešírenie zbraní

Šírenie zbraní hromadného ničenia a ich nosičov je hrozbou pre celosvetovú bezpečnosť. Z dôvodu rizika, že by sa zbrane hromadného ničenia dostali do rúk neštátnych aktérov a teroristických skupín je nevyhnutné podporovať úsilie OSN o zabránenie neštátnym aktérom a teroristickým skupinám, aby vyvíjali, získavali, vyrábali, vlastnili a prepravovali takéto zbrane a ich nosiče. EÚ sa bude usilovať o lepšie vykonávanie rezolúcie BR OSN č. 1540 a aktívne prispievať k jej komplexnému preskúmaniu, ktoré sa musí dokončiť v roku 2016.

EÚ bude poukazovať na význam plného vykonávania Dohovoru o chemických zbraniach a jeho všeobecného uplatňovania a zasadzovať sa za ukončenie neakceptovateľného používania chemických zbraní na Blízkom východe. EÚ bude podporovať plné vykonávanie Dohovoru o biologických a toxínových zbraniach, jeho všeobecné uplatňovanie a vykonávanie na národnej úrovni, ako aj svoje pozície v tejto oblasti, a to aj vzhľadom na 8. konferenciu o preskúmaní tohto dohovoru v roku 2016.

EÚ bude podporovať všeobecné uplatňovanie a vykonávanie Zmluvy o nešírení jadrových zbraní, ktorá je základným kameňom celosvetového režimu nešírenia jadrových zbraní, nevyhnutným základom snáh o jadrové odzbrojenie v súlade s článkom VI uvedenej zmluvy a dôležitým prvkom pre ďalší rozvoj mierového využívania jadrovej energie. EÚ sa tiež domnieva, že Zmluva o všeobecnom zákaze jadrových skúšok je mimoriadne dôležitá pre jadrové odzbrojenie a nešírenie, a nadobudnutie jej platnosti zostáva pre Európsku úniu najvyššou prioritou.

Mali by sme vynaložiť všetko úsilie na to, aby sa konferencia o odzbrojení a Komisia OSN pre odzbrojenie vrátili na správnu cestu, a v tejto súvislosti zostať otvorení všetkým novým iniciatívam, ktoré si vyžadujú konsenzus. Jasnou prioritou Európskej únie je aj naďalej bezodkladné začatie a skoré ukončenie rokovaní o Zmluve o zákaze výroby štiepneho materiálu pre jadrové zbrane alebo iné jadrové výbušné zariadenia v rámci konferencie o odzbrojení na základe dokumentu CD/1299 a mandátu obsiahnutého v tomto dokumente.

EÚ bude podporovať všeobecné uplatňovanie a plné vykonávanie Zmluvy o obchodovaní so zbraňami, ako aj vykonávanie výsledkov konferencií zmluvných strán. EÚ bude tiež podporovať nástroje OSN, ktorých cieľom je predchádzať zneužívaniu a nedovolenému obchodovaniu s ručnými a ľahkými zbraňami a ich muníciou, bojovať proti nim a dosiahnuť ich odstránenie.

EÚ zdôrazňuje úlohu žien v rámci všetkých diskusií a rozhodnutí súvisiacich s odzbrojením.

II. SPRAVODLIVEJŠÍ A HUMÁNNEJŠÍ SVET

Migrácia a toky svetového obyvateľstva

Riešenie najväčšej globálnej krízy vysídľovania od druhej svetovej vojny a **rastúce migračné a utečenecké toky** si vyžadujú konzistentné a koordinované úsilie zo strany celého medzinárodného spoločenstva.

EÚ bude vychádzať z rámcov, ktoré stanovila Organizácia Spojených národov, vrátane programu rozvoja do roku 2030 a nadchádzajúceho samitu OSN o riešení veľkých presunov utečencov a migrantov a zameria sa na vytvorenie globálneho a účinného rámca spolupráce. Tento rámec by sa mal zakladať na spoločnej zodpovednosti, mal by poskytnúť možnosť riešiť celosvetové výzvy migrácie a vysídľovania a mal by sa zdôrazniť obnoveným záväzkom voči medzinárodnému humanitárnemu právu.

EÚ bude podporovať prístupy orientované na rozvoj zohľadňujúc pozitívne dôsledky plánovaných a dobre riadených politík migrácie pre krajiny pôvodu, tranzitné, ako aj hostiteľské krajiny. Medzinárodné spoločenstvo by malo pomáhať hostiteľským krajinám a ich vládam posilňovať odolnosť a sociálno-ekonomickú integráciu nútené vysídlených ľudí a zaviesť a vykonávať politiky, ktorými sa podporuje sebestačnosť na vnútroštátnej úrovni.

Budeme spolupracovať so všetkými partnermi OSN na zintenzívnení medzinárodného úsilia o riešenie viacrozmerných hlavných príčin súčasnej utečeneckej krízy a krízy neregulárnej migrácie, ako aj širšej problematiky núteného vysídľovania, prevádzačstva migrantov a obchodovania s ľuďmi s cieľom riešiť osobitné výzvy, ktorým čelia ženy a deti v rámci migračných procesov; ochrana obetí a záchrana životov by mali byť najdôležitejšími prioritami pre celé medzinárodné spoločenstvo. Okrem toho je potrebné vynaložiť väčšie úsilie na zlepšenie možností legálnej migrácie a zabezpečenie readmisie osôb, ktoré nie sú oprávnené na získanie azylu v súlade s medzinárodným právom.

Mali by sme posilniť prepojenie medzi humanitárnou a rozvojovou pomocou s cieľom riešiť migráciu, vysídľovanie a utečeneckú krízu a zároveň rozšíriť základňu darcov, naďalej mobilizovať príspevky zo súkromného sektora a zaviazat' sa k efektívnejšiemu využívaniu dostupných zdrojov.

Ľudské práva a medzinárodné právo

EÚ bude stavať na úzkom partnerstve EÚ a OSN v oblasti **ľudských práv** a podporovať ich presadzovanie a ochranu na celom svete. Našou snahou je naďalej vytvárať medziregionálne spojenectvá s cieľom dosahovať pokrok, pokiaľ ide o naše tematické priority v oblasti ľudských práv, a zaoberať sa situáciou v jednotlivých krajinách, ktoré si vyžadujú pozornosť OSN. EÚ bude hľadať príležitosti na podporu Medzinárodného paktu o hospodárskych, sociálnych a kultúrnych právach a Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach v decembri 2016, keďže si pripomíname 50. výročie ich vzniku.

Nadalej sa budeme prioritne zaoberať životne dôležitou úlohou organizácií občianskej spoločnosti a obhajcov ľudských práv vrátane ochrany priestoru pre občiansku spoločnosť a podpory účasti MVO na práci Organizácie Spojených národov a budeme diskutovať o možných opatreniach potrebných na umožnenie účasti zástupcov a inštitúcií domorodého obyvateľstva na zasadnutiach príslušných orgánov OSN venovaných otázkam, ktoré sa ich týkajú. EÚ bude nadalej venovať osobitnú pozornosť všetkým otázkam rodovej rovnosti, a to aj podpore práv žien, posilňovaniu ich postavenia a rodovej rovnosti. EÚ sa aj nadalej bude zasadzovať za presadzovanie, ochranu a napĺňanie všetkých ľudských práv a za úplné a účinné vykonávanie Pekinskej akčnej platformy a akčného programu medzinárodnej konferencie o populácii a rozvoji (ICPD) a výsledkov konferencií venovaných ich preskúmaniu a v tejto súvislosti sa aj nadalej zasadzuje za sexuálne a reprodukčné zdravie a práva. EÚ bude pracovať na presadzovaní a ochrane práv dieťaťa na celom svete. EÚ bude presadzovať zásady rovnosti a nediskriminácie, dôrazne vystupovať proti diskriminácii z akéhokoľvek dôvodu alebo na základe akéhokoľvek postavenia vrátane diskriminácie na základe sexuálnej orientácie a rodovej identity.

Vzhľadom na rastúcu výzvu, pokiaľ ide o globálne *acquis* týkajúce ľudských práv, na nedávnych zasadnutiach Rady pre ľudské práva a Tretieho výboru VZ OSN je EÚ rozhodnutá ešte pozornejšie a proaktívnejšie sa zameriavať na kľúčové otázky ľudských práv, brániť univerzálnosť, nedeliteľnosť a vzájomnú závislosť všetkých ľudských práv a zabezpečovať nezávislosť Úradu vysokého komisára OSN pre ľudské práva a osobitných postupov OSN v oblasti ľudských práv, ako aj orgánov monitorujúcich dodržiavanie zmlúv.

EÚ bude nadalej pracovať na dosiahnutí riešení migračnej a utečeneckej krízy, ktoré budú v súlade s ľudskými právami. EÚ bude tiež nadalej podporovať začleňovanie otázky ľudských práv do činností OSN, ako aj schopnosť systému OSN reagovať a jeho účinnosť v čase vážnych kríz týkajúcich sa ľudských práv (vrátane iniciatívy s názvom Ľudské práva v popredí).

Väčšia pozornosť by sa mala venovať medzinárodnej ochrane utečencov, zásade zákazu vyhodenia alebo vrátenia a právu na azyl, ale aj riešeniu osobitných potrieb zraniteľných migrantov v situáciách ohrozenia, ktorí nemajú nárok na priznanie postavenia utečenca. EÚ sa bude snažiť podporovať a posilňovať uplatňovanie medzinárodného práva v tejto oblasti, a to aj nabádaním všetkých krajín na podpísanie a ratifikovanie Dohovoru o právnom postavení utečencov z roku 1951 a protokolu k nemu z roku 1967, ako aj podporou rozvoja existujúcich právne nezáväzných predpisov tzv. „soft law“ a regionálnych mechanizmov.

EÚ podporuje zásady právneho štátu na národnej a medzinárodnej úrovni, medzinárodné trestné súdnictvo, najmä Medzinárodný trestný súd, prístup k spravodlivosti, zodpovedné a transparentné inštitúcie, inkluzívne a participatívne rozhodovanie a spoločnosť bez korupcie.

Posilňovanie humanitárneho priestoru

Humanitárna činnosť už niekoľko rokov čelí vážnym výzvam. Nedávne konflikty sa vyznačovali dlhším trvaním, brutalitou a bezohľadným nerešpektovaním noriem vrátane medzinárodného humanitárneho práva, nebyvalou mierou utrpenia a núteným vysídľovaním obyvateľstva v rámci jednotlivých krajín alebo naprieč medzinárodnými hranicami, čoraz početnejšími úmyselnými útokmi na civilnú infraštruktúru, humanitárnych pracovníkov, ako aj obmedzovaním prístupu k humanitárnej pomoci. Zmena klímy a zväčšujúca sa ekonomická nerovnosť tiež prispeli k zvýšenej zraniteľnosti určitej časti obyvateľstva, v dôsledku ktorej boli ľudia nútení opustiť svoje domovy.

Systém medzinárodnej pomoci sa musí naďalej prispôbovať s cieľom zvládnuť rozsah a charakter súčasných výziev. Reakcia sa musí stať účinnejšou, pričom pracovné metódy spoločenstva darcov a subjektov poskytujúcich humanitárnu pomoc sa musia zefektívniť. Musíme zabezpečiť synergie a koherentnosť medzi humanitárnou pomocou a rozvojovou spoluprácou, stabilizáciu a predchádzanie konfliktom a to už od fázy pred začatím krízy, aby bolo možné krízy alebo katastrofy lepšie predvídať a pripraviť sa a reagovať na ne s cieľom uspokojiť humanitárne potreby a budovať odolnosť. Takisto je potrebné zlepšiť prepojenie s existujúcimi miestnymi kapacitami a posilniť ich, a prehodnotiť náš prístup, aby sme mohli lepším a trvalo udržateľným spôsobom uspokojovať potreby postihnutého obyvateľstva v krátkodobom aj dlhodobom horizonte. Napriek bezprecedentnému zvyšovaniu financovania humanitárnej pomoci rastú potreby ešte rýchlejšie a tento zväčšujúci sa rozdiel medzi financovaním a potrebami je potrebné riešiť.

V máji 2016 sa usporiadal vôbec prvý Svetový humanitárny samit s cieľom riešiť túto situáciu a reagovať na niektoré výzvy. EÚ dôrazne opakuje svoj dlhodobý kolektívny a individuálny záväzok k zásadovej a účinnej humanitárnej činnosti, a to aj potvrdením základných zodpovedností uvedených v správe generálneho tajomníka s názvom „Jedno ľudstvo, spoločná zodpovednosť“ a jeho „Programe pre ľudstvo“. EÚ je naďalej odhodlaná reagovať na násilie založené na rodovej príslušnosti v krízových situáciách a zabráňovať mu. Svetové spoločenstvo musí prevziať svoj podiel zodpovednosti s cieľom zachraňovať životy, zmiernovať utrpenie a zachovávať ľudskú dôstojnosť.

Prostredníctvom silného vedúceho postavenia OSN by sa mali zabezpečiť inkluzívne, transparentné a účinné nadväzujúce opatrenia, a to pomocou medzivládnych procesov Hospodárskej a sociálnej rady a VZ OSN na jeho 71. zasadnutí, ale aj prostredníctvom výkonných rád agentúr a ďalších dostupných prostriedkov s cieľom pomáhať realizovať záväzky prijaté na samite.

EÚ bude naďalej podporovať vedúcu úlohu OSN pri koordinácii a poskytovaní medzinárodnej humanitárnej pomoci, ako aj obhajovať dodržiavanie humanitárnych zásad, medzinárodného humanitárneho práva, práva v oblasti ľudských práv a utečeneckého práva.

III. TRVALÝ PROGRAMU ZMIEN

Dosiahnutie dohody o programe rozvoja do roku 2030, akčnom programe z Addis Abeby a parížska dohoda o zmene klímy sú jedinečnou príležitosťou na formovanie našej budúcnosti. Na minuloročné úsilie musia nadväzovať rozhodné opatrenia. Integrácia medzi stratégiami v oblasti zmeny klímy, trvalo udržateľného rozvoja, humanitárnej pomoci a otázkami budovania mieru nie je v súčasnosti dostatočná. Sme odhodlaní angažovať sa na multilaterálnej úrovni s cieľom dosiahnuť zmenu tejto situácie a pracovať na komplexnej globálnej agende.

Program rozvoja do roku 2030

Univerzálny, integrovaný a nedeliteľný **program trvalo udržateľného rozvoja do roku 2030** vrátane akčného programu z Addis Abeby predstavujú spoločný referenčný bod nielen pre všetky členské štáty OSN, ale aj ďalšie zainteresované strany z oblasti občianskej spoločnosti až po podnikateľskú oblasť. Budú sa ním usmerňovať činnosti pre trvalo udržateľný rozvoj, ktoré sa budú vykonávať pre ľudí, planétu, prosperitu, za mier a v partnerstve počas najbližších 15 rokov. Nemáme inú možnosť než zabezpečiť, aby program rozvoja do roku 2030 bol úspešný v rámci EÚ, ako aj mimo nej. Dohody teraz musia viesť k skutočným zmenám v životoch ľudí, pričom sa nesmie na nikoho zabudnúť.

Potrebuje holistický, integrovaný a komplexný prístup zo strany všetkých aktérov vo všetkých oblastiach a na všetkých úrovniach s cieľom zachovať univerzálnu, nedeliteľnú a integrovanú povahu programu rozvoja do roku 2030. Monitorovanie vykonávaniu programu rozvoja do roku 2030 bude mať z hľadiska dosiahnutia úspechu rozhodujúci význam. EÚ bude naďalej podporovať vypracovanie koherentného, účinného a inkluzívneho procesu nadväzujúcich opatrení a preskúmania v rámci OSN.

Hnacie prvky a hlavné príčiny neregulárnej migrácie a núteného vysídľovania a ďalších foriem rizikovej migrácie by sa mali riešiť prostredníctvom systematického, komplexného a dlhodobého prístupu v snahe o rýchle a účinné vykonávanie.

Tretia konferencia Organizácie Spojených národov o otázkach bývania a udržateľnom rozvoji miest (Habitat III), ktorá sa má konať v októbri 2016 v Quite bude jednou z prvých konferencií OSN, ktorá sa uskutoční po prijatí programu rozvoja do roku 2030 a po konferencii COP 21.

Konferenciou Habitat III sa ponúka jedinečná príležitosť prijať novú globálnu mestskú agendu, ktorá podporí silné prepojenie a synergie medzi urbanizáciou, trvalo udržateľným rozvojom a zmenou klímy.

Zmena klímy

Zmena klímy je jednou z najzložitejších a najnaliehavejších výziev domácej a zahraničnej politiky, ktorým v súčasnosti čelíme. Jej potenciálne destabilizujúci vplyv – a to aj na migráciu, potravinovú bezpečnosť, spoľahlivý prístup k zdrojom, vode a energii, šírenie epidemických chorôb a sociálnu a hospodársku nestabilitu – z nej vytvára multiplikačný faktor hrozieb, ktorý zosilňuje konflikty.

Parížska dohoda z roku 2015 je základným kameňom vytvárajúceho sa režimu globálneho riadenia problému zmeny klímy. Predstavuje ambicióznu, vyváženú, spravodlivú a právne záväznú dohodu. Včasná ratifikácia a nadobudnutie platnosti sú žiadúce, pretože sa nimi všetkým krajinám a zainteresovaným stranám poskytne právna istota, že sa dohoda začne rýchle uplatňovať. Na zachovanie pozitívnej dynamiky z Paríža bude potrebná nepretržitá politická a diplomatická mobilizácia na globálnej úrovni, a to aj neštátnych aktérov, ako sú napríklad podniky a miestne orgány, ktoré zohrávajú čoraz významnejšiu úlohu pri zvyšovaní účinnosti multilaterálnych opatrení.

Nadalej sa budeme aktívne zúčastňovať na medzinárodných rokovaníach o klíme v rámci UNFCCC s cieľom zabezpečiť, aby sa ambície stanovené v dohode pretransformovali do všetkých vykonávacích prvkov, akými sú napríklad podrobné ustanovenia o transparentnosti a zodpovednosti, mechanizmy udržateľného rozvoja a technologické mechanizmy.

EÚ je odhodlaná zintenzívňovať mobilizáciu financovania opatrení v oblasti zmeny klímy v kontexte účelných zmierňujúcich opatrení v snahe prispieť svojim podielom k cieľu rozvinutých krajín, ktorým je spoločne mobilizovať zo širokej škály zdrojov 100 miliárd USD ročne do roku 2020.

Zámerom EÚ je takisto pokračovať v jej vedúcej úlohe pri podpore činností v oblasti zmeny klímy na multilaterálnej úrovni prostredníctvom podpory ambiciózných výsledkov v kontexte rokovaní v rámci Medzinárodnej organizácie civilného letectva a Medzinárodnej námornej organizácie s cieľom riešiť emisie skleníkových plynov, ako aj rokovaní v rámci Montrealského protokolu.

Reforma OSN a zvyšovanie účinnosti

Účinný multilateralizmus si vyžaduje **účinnú Organizáciu Spojených národov** v jeho jadre.

Vykonávanie programu trvalo udržateľného rozvoja do roku 2030 spolu s výsledkami preskúmaní OSN zameraných na operácie na podporu mieru, štruktúry budovania mieru a otázky týkajúce sa žien, mieru a bezpečnosti, sú jedinečnou príležitosťou na inštitucionálne zmeny a lepšiu spoluprácu medzi rôznymi piliermi OSN. S príchodom nového generálneho tajomníka je vhodný čas vykonať komplexné reformy OSN s novým strategickým programom na nasledujúcich 15 rokov.

Integrovaná povaha programu rozvoja do roku 2030 si vyžaduje, aby jeho vykonávanie podporovala OSN, ktorá zintenzívni svoje úsilie o poskytovanie integrovanej a koordinovanej politickej podpory (najmä prostredníctvom systému OSN pre rozvoj). Potrebujeme systém OSN pre rozvoj, ktorý bude fungovať integrovanejším spôsobom s posilnenou spoluprácou medzi agentúrami, so spoločnými politickými tímami, spoločnou tvorbou programov, spoločným vykonávaním programov, t. j. aby sme spoločne „delivering as one“ (konali jednotne). Nové štvorročné komplexné politické preskúmanie bude v tejto súvislosti rozhodujúce a malo by sa vynaložiť úsilie na dôkladnú reformu.

Pozornosť by sa mala venovať účinnejšiemu fungovaniu výborov VZ OSN, ako aj ďalších orgánov OSN. Všetci spoločne máme úlohu pri zlepšovaní účinnosti, efektívnosti, transparentnosti, zodpovednosti a reprezentatívnosti celého systému OSN vrátane Bezpečnostnej rady.

Týmito reformami sa budú musieť riešiť nové výzvy a príležitosti a zároveň určiť nové priority v rámci systému.

EÚ víta všetky návrhy s cieľom zaručiť, aby OSN zodpovedala účelu a bola schopná poskytovať flexibilné, účinné a efektívne riešenia naliehavých problémov našej doby.

Nový generálny tajomník by mal včasné riešenie týchto otázok určiť za prioritu. Mal by mať víziu presadzovania úlohy OSN v súlade s hodnotami a zásadami Charty OSN, ku ktorej sa EÚ naďalej hlboko zaväzuje. Generálny tajomník by mal spĺňať najvyššie požiadavky na kompetentnosť, integritu, účinnosť a efektívnosť.
